

Rekopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

KURJER LITEWSKI

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim. Ogłoszenia przyjmują się w Administracji „Kurjera Lit.” do godz. 4 p. p. Od 4-6 p. p. w Biurze ogłoszeń L. i E. Metz i S-ka, Wielka 55, telefon Nr. 886. Po godz. 6-jej nekrologi i inne niecierpiące zwłoki zawiadomienia, w drukarni Józefa Zawadzkiego Suworowska Nr. 8.

WARUNKI PRENUMERATY

	Rocznia	Półrocz.	Kwartal.	Miesięcz.
W WILNIE	8—	4—	2—	—70
PRZESYŁKA POCZTOWA	10—	5—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16—	8—	4—	1,50

Zmiana adresu 20 kop. Za odesłanie do domu 10 kop. miesięcznie. Listów nielubianych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje. Reklamów — nie zastrzeżonych do swrotu — nie przechowuje.

WYDAWNICTWA ROK IX.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświęconych. REDAKCJA I ADMINISTRACJA prospekt 5-to Jerski № 28. Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96. Telefon № 129, telefon drukarni № 685. Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedziele od 12—1 p. p. Redaktorzy przyjmują od godz. 2—3 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz petitowy w tekście, lub jego miejsce 1 rub. Ogłoszenia na 1-iej stronie za wiersz petitowy lub jego miejsce 60 kop. Ogłoszenia na 1 str. o pożycz państw. za wiersz pet. lub jego miejsce 1 rub. Reklamy za wiersz petitowy lub jego miejsce 60 kop. Nekrologi za wiersz pet. lub jego miejsce na 1 str. 50 k. po tekście 30 k. Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rb. Ogłoszenia z wyjątkiem za wiersz petitowy lub jego miejsce 20 kop. Drobne ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop., najniższe 40 kop. Ogłoszenia w niedzielnym numerze o 25 proc. drożej. Dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rb. od tysiąca oprócz opl. poczt.

Przypominamy Sz. Prenumeratorom, że czas odnowić przedpłatę na kwartał IV-ty 1913 r.

Dnia 24 września r. b.

odbędzie się sprzedaż kwiatka „FIJOŁKA” na korzyść T-wa „Miszmeres-Chojlim”.

Towarzystwo udziela pomocy lekarskiej wszystkim bez różnicy wyznania. Należymy podjąć do wiadomości towarzyszy zarządzających, że skarżąc kwiaty i koszyki można otrzymywać w zarządzie T-wa „M.Ch.”, Kijowska d. wł., d. 21 września od godz. 6-jej do 10 wiecz. i 22 września od 10 rano do 10 w. 54026

TOWARZYSTWO St.-Pet. mechan. fabryki obuwia w Petersburgu poleca nowo utworzony

Magazyn własny.

Wilno, Wielka № 66 (róg Andrzejewskiej) gmach Rusko-Azjat. Banku.

OBUWIE

Eleganckie Modne Lekkie i Trwałe

Otrzymało w ogromnym wyborze z pierwszorzędnych

Amerykańskich, Wiedeńskich, Warszawskich i Petersburskich FABRYK

W MAGAZYNIE Ch. DYNCESA i S-ki

CENY UMIARKOWANE I STAŁE.

NAJWIĘKSZA W KRAJU SZKOŁA KROJU I SZYCIA

ubrań damskich, dziecięcych, bielizny, modowania i robót rezydualnych

Mistrza cechów: Warszawskiego, Moskiewskiego i in. prof. K. LEWAŃSKIEGO

Wilno, ul. Wielka № 27.

Zapisy uczelnic przyjmują się codziennie, jeszcze za opłatą, według programu, zmniejszone.

Po skończeniu nauki uczniowie otrzymują świadectwa, patenty i cehowe na mistrzynie i podmiestrzyno z prawem na otwarcie pracowni, szkoły kroju itp. Egzaminy uczelnic odbywają się w obecności komisji egzaminacyjnej (ekspertów) cehu Petersburskiego lub Moskiewskiego, specjalnie zaproszonej do Wilna, tylko przez szkołę Lewańskiego.

Program szczegółowy na żądanie wysyła się bezpłatnie. Oddziały: w Mińsku, Zacharzewski zaul. 9, Witobsku, Gogolewka d. Heraszewicza, Smoleńsku, Żytomieru i in. miast. Centralna szkoła na całej Rosji, Moskwa, Kamerski i in., telef. 437 17. — Przy szkołach pracownie. 53870

Formy bibułkowe gotowe i na miarę.

BIURO KREŚLARSKIE J. JELEŃSKI,

Wilno, ul. Wileńska № 28 m. 5. Wykonywanie projektów na budowach: dachów, kościołów, fabryk budynków gospodarczych, letniaków i wili. Wykonywanie planów istniejących domów pod zastaw bankom; dla przedstawienia asenburcyjnym towarzystwom i na otrzymaniu przywilejów. Zdjęcia planów majątków i miejskich placów, jak również parcelacja takowych. Wykonanie planów maszyn oraz ich części, jak również zjęcia kopii z najrozmaitszych planów. Wykonanie solidne. 54370 Ceny umiarkowane.

KINEMATOGRAF BRONISŁAWA

Dziś nowy program! dramat w 2-eh częściach. Kapelusznik Maxa Lindera, komedya. NAD PRPGRAM: Etyś Donzian na bosaka, komedya z udziałem polskich artystów: p. J. Popławskiego, p. Czernokowy i innych. Początek o godz. 5-jej. UWAGA! Dais o godz. 3-jej przedstawienie dla dzieci. Ceny miejsce po 10 kop. dla wszystkich.

Sala koncertowa ogrodu Botanicznego. Dyrekcja I. Szumana. Tel. 364. Dziś Wieczór Familijny. Kolacja z 4 dań rb. 1 k. 50. Wejście 50 kop.

Ulubieniec polskiej publiczności Miła Kwiczińska. — Princesa Wajt Dir. — Polska artystka Safo, polska artystka Kańska. — Piękność Maud, Mornak i wiel. in. 25 NENE programul! Początek o godz. 11 w nocy.

Dr. med. L. ŁUKOWSKI powrócił. 7 Sarmarska № 1. 54145

JAN BUŁHAK fotograf. Portowa 4. Codziennie oprócz dni świątecznych, 12—3. 38634

Najtańsze źródło wypraw stołowych

Skład Wyrobów Fabryki Porcelany

„CMIELÓW”

Mińsk Lit., Zacharzewska 45, obok Syndykatu Rolniczego.

Porcelana, Fajans, Szkło, Kryształ.

Majolikowa i Terrakotowa galanterja.

Platery fabryki „J. Fraget w Warszawie”.

46501

Magazyn **JÓZEF ZACHAR** w Mińsku Lit.

ul. Zacharzewska № 90, Poleca na sezon bieżący:

KONFEKCJE męska, KAPELUSZE Angielskie, PALTY

OBUWIE Amerykańskie damskie i męskie, ARTYKUŁY podróżne, PARASOLE, LASKI, TOREBKI różnego damskie, najnow. fasony, REKAWICZKI, TRYKOTAZJE, WACHLARZE BIŻUTERIJĘ itp.

CENY UMIARKOWANE. W niedziele sklep otwarty od 1 do 5. TOWAR WYBORNY

52411

Teatr Familijny R. Sztremera,

ul. Wielka 74. Telef. № 1080.

Tylko 21, 22 i 23 września. Sensacja! Senja artystyczna. Sensacja. Nagrodzona na ostatnim konkursie piękności w Paryżu, wszechśw. znana artystka, czarująca i nieśmieszna. **Regina Bado** w swo. **Gwiazda padająca** rom. w 4 duż. cz. jej popiowej roli **Gwiazda padająca**, Rolę modelki wyk. **Regina Bado**, wykonawca tańców plast. w Paryżu. Treść oryginalna, odzwierciedlająca dramat rodzinny, wywiera silne wrażenie. **Kobieta doktor**, scena komediowa. — Przegląd ostatnich wypadków, kronika. Początek w dniu powszednim o godz. 4 pp., w świąteczne o 3-jej pp. Ceny miejsce zwyczajne.

przedewszystkiem w Niemczech południowych. Tamtejsi socjaliści pierwsi też wylamali się z pod reguły. Oddawna już głoszą oni za budżetem, starając się, by system podatkowy był możliwie korzystny dla klas pracujących. Nie dość tego, stawiając na pierwszym planie uzyskiwanie pożytecznych reform, nie wahają się głosować za adresami do tronu, uczestniczyć w deputacjach sejmowych, składających życzenia monarchom. Na dorocznym zjazdach socjalistów z całej Rzeszy niemieckiej niejednokrotnie surowo ich za to potępiano. Stali oni jednak mocno przy swoim i nie ośmielono się ich wyrzucić z partii. Następnie pogodzone się z tą odrębną taktyką i nawet na jednym ze zjazdów ogólnoniemieckich uchwalono, że posłowie socjalistyczni mogą głosować za budżetem, jeżeli przez to zapobiegają uchwaleniu podatków, bardziej warstwy ludowe obciążających.

Gdy po pierwszej wojnie bałkańskiej rząd niemiecki uznał konieczność jaknajpóźniejszego powiększenia armji o sto kilkadziesiąt tysięcy żołnierzy, przed postami socjalistycznymi stanęło pytanie, jak się mają zachować. Jakkolwiek socjaliści niemieccy z zasady zwalczają militarizm, są oni jednak dobrymi patriotami, w armji propagandy antymilitarnej na wzór francuzów nie prowadzą, a nawet przez usta Bebla niejednokrotnie zapewniali, że w obronie Rzeszy niemieckiej gotowi życie swe oddać. Potrzeba pomnożenia armji uznawana była powszechnie w Niemczech, posłowie socjalistyczni w głębi duszy skłaniając się do tego samego. Ponieważ jednak nowa ustawa wojskowa miała większość zapewnioną, mogli za nią nie głosować, nie sprzeniewierzając się ani doktrynie, ani poczuciu obowiązku wobec ojczyzny.

Po uchwaleniu jednak zbrojeń trzeba było zawotać i pokrycie kosztów. Odlam konserwatywno-autonomiczny pragnął uciec się w tym wypadku do podatków pośrednich, liberalno-centralistyczny zaś do podatków bezpośrednich. Socjaliści mogli swem głosowaniem przeżyć szalę na rzecz obozu liberalnego, a więc systemu podatkowego, który za korzystniejszy dla robotników uważają, lub głosując przeciw, udaremnić może reformę wojskową. W frakcji parlamentarnej zdania były bardzo podzielone. Starły się dwa poglądy na zadania zarówno frakcji parlamentarnej, jak i całego ruchu socjalistycznego, domieszał też, jak przynależ w Jenie poseł Fischer, i wgląd bardzo już oportunistyczny: obawa, że w razie nieuchwalenia pokrycia, rząd parlament rozwiąże i wybory pod hasłem partyjnym dadzą wynik dla socjalistów niepożyteczny. Na naradzie frakcji parlamentarnej większością 52 głosów przeciwko 37, przy 7 wstrzymujących się, postanowiono głosować za. Po tym wyniku poseł Wurm z oburzeniem powiedział: „Pozostaje nam tylko zaśpiewać: „Heil Dir im Siegerkranz” (hymn rządowy pruski).

Odlam radykalny na zjeździe w Jenie gorąco potępiał zachowanie się frakcji parlamentarnej. Nie należało, jak zdaniem, przykładać ręki do wzniesienia militarnemu, wyobrażać sobie, że zmiana podatków zmienia ustrój społeczny, który przeciw socjaliści zwalczają. Pomiędzy mów gorących, odlam radykalny był w tej kwestji właśnie słaby, opuściło go bowiem sporo zdecydowanych, jak się dotąd zdawało, radykałów. Najdobitniejszym tego przykładem był poseł Wurm. W kilka miesięcy po zaznaczonym wyżej wykrzykniku on to właśnie w Jenie wystąpił, jako referent sprawy i w ciągu 3 godzin dowodził, że

frakcja, głosując za, postąpiła właśnie w myśl doktryny Marksa. Ostatecznie zjazd w Jenie podzielił zdanie referenta większością 336 głosów przeciwko 140, odrzucając wszelkie zgłoszone poprawki, w których wprowadzić chciano pewne zastrzeżenia. Wniosek odlam radykalnego (Ceyera i Luxemburg) wobec tego nie był już poddany głosowaniu. Następnie wniosek wotum uznania dla frakcji parlamentarnej przeszedł ogromną większością, nie podniosło się zażalenie 30 — 40 rak.

Głosowanie w tej sprawie było wielkim tryumfem rewizjonistów i najdobitniej świadczy o wielkiej przemianie w łonie socjalizmu niemieckiego. „Filistrzeje” on, powiadają jedni, zużył się bezpłodną opozycją i chce wywierać wpływ mu należy na życie publiczne — powiadają drudzy. W innej sprawie, nas szczególnie interesującej, zjazd jenijski dowiódł, że socjalizm niemiecki żywy nawet zakusy hakatystyczne.

Mamy tu na myśli sprawę „P. P. S. (Polskiej Partji Socjalistycznej) w zaborze pruskim”. Polskie organizacje socjalistyczne w Niemczech powstawać zaczęły około r. 1890, w tymże mniej więcej czasie założono „Gazetę Robotniczą”, której pierwszym redaktorem był, mówiąc nawiąsem, głośny dziś powieściopisarz, Stanisław Przybyszewski. Z początku stosunki socjalistów polskich i niemieckich były doskonałe: socjaliści niemieccy ożywieni byli wówczas większym niż dziś idealizmem, polacy zaś trzymali się niewolniczo doktryny, nie poruszając niemal wcale spraw narodowych. Z biegiem czasu zaczęło się to jednak wszystko zmieniać. Polskie organizacje wytworzyły „P. P. S.”, pozostając w ścisłych stosunkach z P. P. S. w Królestwie i z galicyjską socjalną demokracją, do programów zaczęto wprowadzać ideologię własną, uwzględniającą interesy narodowe robotników polskich. Jednocześnie jednak P. P. S. nie zdołała pozyskać wielu zwolenników i cierpiała na stały brak pieniędzy, to też korzystała wciąż z pomocy zamożnej partji niemieckiej.

Niezależność ideowa nie dała się jednak pogodzić z zależnością ekonomiczną. Socjaliści niemieccy stawali się coraz bardziej hakatystycznymi usposobionymi i coraz niechętniej patrzyli na wszelkie dążenia P. P. S. do samodzielności duchowej. Jakkolwiek Marks, Engels i Liebknecht byli gorącymi zwolennikami niepodległości Polski, to jednak ich uczniom ten sam postulat w programie P. P. S. wydawał się „niezgodnym z zasadami socjalizmu”. Żądanie P. P. S., by w okręgach polskich wystawiano jedynie kandydatury socjalistów polskich, również wydawało się niemcom „nacionalistycznym” i t. p. Rozpoczęły się tarcia, które kilkakrotnie lagodzono rozmaitemi umowami. Zjeżdżał w charakterze pośrednika poseł Daszyński z Krakowa, który zresztą sam czerpał dla socjalistów galicyjskich zapomogi z bogatej kasy niemieckiej. Na podstawie tych umów P. P. S. miała tworzyć organizację autonomiczną, podległą jednak partji niemieckiej.

Zgoda była jednak wciąż „klejona” tylko i ustawicznie się rozlatywała. Socjaliści niemieccy wciąż sarkali na „socjal-patriotnictwo” P. P. S., na jej „wycieczki” przeciw niemcom i na nikłe wyniki jej działalności, a więc na marnowanie pieniędzy towarzyszywo niemieckich. Godnym zaznaczenia jest, że w liczbie dowodów „nie-klasowego” stanowiska P. P. S. na zjeździe przytoczono urywek z „Dziennika Robotniczego”, poświęcony obecnemu bojkotowi żydów w Królestwie.

„Dziennik”, potępiając nienawiść rasową i zacofanie, jakie się w bojkocie tym, jego zdaniem, objawiają, dodał: „Z drugiej strony jednak wyrusza się z bagna życia świadomość, że bądź co bądź musimy żyć, że nie możemy przyglądać się, jak nam bezkarnie wszystko odbierają. Trzeba się przeciw liczyć z faktami. Czy naturalnym byłby altruizm, któryby się godził z tem, że 2-trzecie domów w Warszawie należy do żydów, że w przyszłym „samorządzie” nasze miasta zupełnie są wydane na łup niemcom i żydom”. Oprócz tych „herezji” zarzucano P. P. S., że organ jej wciąż potrzebuje znacznych zapomóg, że do każdego prenumeratora „Gazety Robotniczej” partja dokładać musiała 10 marek rocznie i t. p.

Na zjazd w Jenie zarząd partji wystąpił z wnioskiem zniesienia odrębnej organizacji polskiej i powołania socjalistów polskich do wstąpienia do organizacji niemieckiej. Wniosek ten ocukrzono oświadczeniem, że „zjazd najostrożniej potępia politykę hakatystyczną rządu pruskiego i partji burżuazyjnych, która postawie socjal-demokratyczni w parlamencie zwalcza wszelkimi siłami”, oraz zastrzeżeniem, że „w okręgach z ludnością, mówiącą po polsku, organizacje miejscowe powinny dbać o to, by agitacja piśmienna i ustna była prowadzona również i w języku polskim”. Pare zażalenie głosów odezwało się przeciw, poczem wniosek został uchwalony bez protestu.

Na socjalistach polskich uchwała ta wywarła duże wrażenie. Krakowski „Naprzód” oświadczył, że jest to „sprawa bardzo przykra”, organ zaś P. P. S. na Śląsku pruskim, „Dziennik Robotniczy” zamieścił pełne gorczy słowa następujące: „Przeciwko imperialistycznemu wnioskowi Brauna-Heersinga przemówili towarzysze Katzenstein i Ledebur. Dwa białe kruki znalazły się w tej potężnej partji robotniczej, a głosy ich odbiły się o hakatystyczną duszę delegatów, jak groch o ścianę”.

„Towarzystwo niemieccy zdeptali swą uchwałę zasadę programową, że każdy naród ma o sobie decydować. Zbrukali oni wywoleńską ideę proletarjacką, którą mają wciąż na ustach i poszli na usługi największych wrogów ludu polskiego”. „Uchwalona rezolucja jest dziełem nawrokskożuciem. Dla ogólnienia polskiego robotnika ogólna rezolucja hakatyzm czystej wody w ten sposób, że odmawia polskiemu robotnikowi prawa do własnej organizacji i zagarnia polskiego robotnika — cały polski lud na własność niemieckich Wahlvereinen (związków wyborczych)”.

„Niechaj Heersing się cieszy ze swego dzieła. Uchwała jenijska stanowić będzie najczarniejszą kartę w historii socjalizmu”. J. H.

Kościół Serca Jezusa.

Dziś, o godz. 4 i pół po poł., odbędzie się poświęcenie kamienia węgielnego pod kościół Serca Jezusa, wznoszony na Pohulanie przy zbiegu ulic Tambowskiej i Archanielskiej. Aktu poświęcenia dokonał m. J. E. ks. Administrator Kazimierz Michalkiewicz. Dzień ten dla katolickiego Wilna jest wielce uroczysty. Spełniają się bowiem zabiegi i starania lat kilku, skierowane ku temu, aby w obszernej dzielnicy Pohulanki, dotychczas kościoła pozbawionej, wzniesić świątynię Pańską.

A chwila ta nie przysła bynajmniej z łatwością. W miarę przelamywania jednych trudności przychodziły nowe: z jednej strony wolne, skape napływanie ofiar na budowę, z drugiej przeszkoły w kancelaryjnych ministerjalnych, w otrzymaniu pozwolenia na rozpoczęcie budowy. Była chwila, że zdawało się, iż wszelkie wysiłki są daremne, że już żadne starania nie zdziałać nie mogą. Posiadano już plac, a ministerjum uchylało się od dania

M. VOGONIS

KRAWIEC DAMSKI

nagrodzony złotym medalem na wystawie w Warszawie i pochwalnym listem na wystawie najnowszych wszechświatowych wynalazków Im. Cesarzewicza w Petersburgu.
Wilno, prospekt Ś-to Jerski № 28 (parter).

Po powrocie z Londynu zaopatrzył swój magazyn w najnowsze materiały na okrycia i kostjomy, oraz modele angielskich palt, odznaczające się wytworną elegancją.
UWAGA!!! Oprócz innych futer, posładam na składzie duży wybór **KARAKUŁÓW** po cenach hurtowych.

MAGAZYN ma honor zawiadomić Sz. Kliłentelę, **E. HEGENTA** w NIEDZIELE jest ZAMKNIĘTY. **E. HEGENTA.** MAGAZYN

PIERWSZORZĘDNY ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY
A. CYNOWIECA
(Zaszczycony Najwyższymi podziękowaniami i nagrodami za roboty).
WILKO, prosp. Ś-to Jerski № 11, tel. 15-29. Wejście z prospektu № 11, gdzie kinematograf "Mirage". Oddziału nie posładam.

Odrestaurowany i zaopatrzony w ostatnie nowości z dziedziny sztuki fotograficznej.
Zajęcia odbywają się codziennie od godz. 10 rano do 10 wiecz. jeżeli kto życzy później, to prosimy zawiadomić przez telefon № 15-29.
Obstalniki są wykonywane b. akuracie i szybko.
Zajęcia wieczorne za pomocą światła elektrycznego. Ceny umiarkowane.

Uwagze Pań!
Otrzymano na sezon najnowsze fasony z Paryża i Wied. gorsetów nie, z trykotów bez fraszki, różnych fasonów szalozki biust-baliery i gracie-baliery; materyjały ostat. nowości. Ceny bardzo umiarkowane. Wielka 45, 4500.
SALON umiarkowane Wielka 45, 4500.
gwarantuję A. in. S. 1918 g. 10. 4500.

Maszyny do przyrządzania paszy

największej angielskiej fabryki

BAMFORDA

SIEZKARNIE, ŚRÓTOWNIKI RAPID zwykłe lub kombinowane z gniotownikami, **SIEKACZE, ROZDRABIACZE** do kuchów i **GNIOTOWNIKI** do owsa, nie kosztują drożej, niż inne gorsze wyroby. Dlatego radzimy rolnikom nie kupować byle czego przed obejrzeniem u nas (Miodowa 4 w Warszawie) — w nowej wielkiej hali

STAŁEJ WYSTAWY MASZYN BAMFORDA,

jak również w Składzie Oddziału Wileńskiego.

WIALNIE oryginalne CLAYTONA.

PAROWNIKI „NOWA REFORMA“, „GOSPODARZ“, najpraktyczniej urządzone, parują najszybciej i najdłużej trwają.

SORTOWNIKI DO ZIEMNIAKÓW, PŁÓCZKI.

Cenniki i opisy darmo.

TWO AKC. T. KOWALSKI i A. TRYLSKI
Warszawa, Miodowa 4. Wilno, Ś-to Jerska 32.

Reprezentacja i Skład na części powiatów Stuckiego i Nowogródzkiego:
maj. Grybowski, poczta Kleok, — gub. Wileńska.

Marjan Bulhak,

Magazyn Konfekcji Damskiej

Wielki wybór gotowych palt, okryć futrzanych, kostjumów oraz bluzek

St. Stefanowski

z Warszawy.
Wilno, S-to Jańska № 24.

Pracownia przyjmuje obstalniki z własnych i powierzonych materjałów. 54377

KRAWIEC DAMSKI W. SZLITER i S-ka

Wilno, Skopówka № 8.

Mam honor zawiadomić Sz. Publiczność, że przyjmuję obstalniki na damskie ubrania wieczorne specjalnie futrzane. Obstalniki przyjmuję zarówno z materjału własnego jak i klientów. Wykonywanie obstalników według najnowszych fasonów. Nowości 20-go wieku, dwalcowe kostjomy i palt. Proszę przekażać się.

Nowootworzony MAGAZYN TYTONIU „BOSFOR”

pod firmą „BOSFOR”

Wilno, pr. Ś-to Jerski 4, wprost Banku Państwowego. POLECA Pp. palącym w dużym wyborze i różny gatunków.
Tytoń, cygara, papierosy, gilzy i in. przybor. pierwszorz. firm rosyjskich i zagran.

URODY

dotąd delikatna twarz, świeży młodzieńczy wygląd, białe skłoniwa miękka skóra i odświeżona twarz. Wyństwo to osiągnąć można, używając tylko prawdziwego

MYDŁO „KONIK”

Bergmann i S-ki, Radebeul-Drzno. Cena 50 kop. na słoju. Zadać wysłać. Zadać tylko w czerwonym opakowaniu. Główny skład na Państwo Rosyjskie: Kioski preparatów chemicznych, St. Petersburg, Księga Konieczności № 10.

Dr. Benque, 47, Rue Blanche, Paris.

Baume Benque

WYLECZENIE ZUPEŁNE
PODAGRY - REUMATYZMU
NEURALGII

Dostać można we wszystkich aptekach. Oryginał pudełka opatrzone są różową banderolą z podpisem.

Dzięki jakim zaletom Knejpowska kawa słodowa Katrejnera jest tak rozpowszechniona?

Pe pierwsza wobec zupełnie nieszkodliwego i wysokiego gatunku uznawanego przez autorytety naukowe i lekarzy.
Pe druga wobec bardzo przyjemnego i silnie aromatycznego smaku, który jedna kawa tej coraz więcej zwolenników.
Pe trzecia wobec swej taniości i jako nadzwyczaj ekonomiczna.
Pe czwarta wobec swych zawsze równomiernych i osobliwych właściwości.

W jakości — cena!

ZAKŁADY KAWY SŁODOWEJ KATREJNERA

w RYDZE. 235156

Do sprzedania działka ziemi 20 dzies. (miod. las) przyleg. do dużego sosnow. lasu 5 wiorst od stac. kol. M. B. Można dostać nie mniej niż jedną dzies. Miejscowość wygodna na letnisko. Cała działka przylega do toru kolejowego Aleksandrowskiej dr. Żel. Warunki i plan: 1-sze łowarstwo pożyczkowo-oszczędnościowe. Miłek, ul. Zacharzewska, d. 4-rta Lupca — zapytać p. Szyszko. 54050

UWAGA.

Dla dogodności szanownej klienteli, zakład ogrodnictwa „H. KEPPE” w Wilnie w dzień 24 września 1918 roku, otwiera Dłię magazynu na Prospekie św. Jerskim t. d. № 5. obok banku państwowego.

MACOK

TEPI ROBACTWO

Ala tylko w czerw. trójkątach z metal. rurkami.
Niema lepszego środka — są tylko naśladownictwa!

FOSFATYNA FALIERA

znakomity pokarm, najbardziej polecany przez lekarzy dla dzieci od 7-10 miesięcy, zwłaszcza w czasie odstawiania od piersi i w okresie rośnięcia. Dłowa zalekowania i zapewnienia prawidłowy rozwój ciała. Bardzo pożyteczny dla starców i rekonwalescentów.
Sprzedaw. we wszystkich aptekach i składach aptecznych.
PARYŻ.
8, rue de la Tacherie

List pochwały Min. Fin. 1909 r. Mozejko-Gephard, Wilno, ul. GURZAŁAD STOLARSKI
wykonywa wszelkie roboty w zakres stolarstwa wchodzące, a także naprawy i odnawianie mebli.
Ceny umiarkowane, wykonanie sumienne i artystyczne. 49093

Biurowo „PRACA”,

Świętojańska 23, poleca: nauczycieli, nauczycieli, bony, buchalterów, kassjerów, subjektów, rządów, ekonomów, gorzelnic, pisarzy, oehmistrzów, apieczkowie i wszelką inną służbę ze sprawdzonymi świadectwami. 54380

OGŁOSZENIA DROBNE.

Nauka i wychowanie.

A) Zakład freblowski i Kur-sy dla freblanek

Matyldy Bogusławskiej, 53 Złota 53, Warszawa, został znacznie powiększony, prowadzony podług najnowszych zasad higieny, siojł w najszerszym zakresie, ryunki, roboty ręczne, koszykarstwo. Po ukończeniu kursów świadectwa i posady. 52150

Biurowo „M. Wojewódzkiej”,

widzisz H. Kromerowa, W. Pohulanka 7, tel. 236.
Młoda francuzka, 3-letnie świadectwo z posady. Rytmowana nauczycielka, francuska konwersacja, muzyka. Niemki, dyplomowane nauczycielki i bony z sayciem. Bona-polka, doskonała świadectwo. 52240

Biurowo „Jasickiej”, Warszawa,

Włodzimierska 19. Angielska gowerneska, klubne rekomendacje; francuz młody, sporty; francuzka, masaż, muzyka; druga — młoda, wprost przybyła, muzyka; szwajcarka, wykwalifikowana francuski, angielski, muzyka; niemiecka, metoda freblowska. 52240

Lekcji lub korepetycji

poszukuje osoba z dyplomem 8 klas gimnazjum rządowego. — Adres: Staro-Cheromska 4-6.

Nauczycielka

przygotowuje ze wszystkich przedmiotów do wszystkich klas zakł. nauk. Franc. i niem. Zarzeczna 16-6. Wzdalić od 2-4. 53306

Nauczycielka, angielski,

francuski, niemiecki, rosyjski, muzyka, dyplomy. Francuzka z muzyką, druga z dobrym niemieckim. Biuro Jahołkowskiej, Jerozolimska 82, Warszawa. 44997

Potrzebny

nauczyciel elojd- i początkowych rysunków do ochrony miejskiej № 3. Rozmówić się można na miejscu, ul. Zakrzewa № 12, od g. 3-4. 54176

Szkoła Freblowska

z prywatną klasą J. Peresiew-Sol-tanowej. Z racji remontu lokalu szkolnego, Mostowa 9-19, zapłaj przyjmowane są: Skopówka 9-8, od godz. 12-2 i od 5-7. 53673

Student

Uniwer. poszukuje lekcji. Tatarska ul. 5 m. 4, Wereszczak. 54393

Kupno i sprzedaż.

Do sprzedania

duże i małe, Antokolska 16 m, Romerowej. 53607

Meble

i różne rzeczy do sprzedania. Zamkowa 5, mieszka 4, g. 10-12 i 4-6 54 63

Interesa handl. i majątk.

Do wydzierżawienia

w gub. Kowieńskiej około Krynki, 3 mile od pruskiej st. kolejowej Bajon, 4 folwarki przetrzaani 2700 dziesięcin w całości lub częściowo. Reflektanci zechcą się zgłaszać Zarząd dóbr Margrabiego Wielopolskiego — st. pocztowa Chrobora gub. Kielecka. 47729

Dzierżawy

poszukuje białko Wilna i kolei 200 do 300 dziesięcin ornej ziemi, prócz jak i pastwisk w miejscowości ludnej Łaskawe o-feruje proszę adresować Wilno, skrzyżka pocztowa № 37 centr. 54390

Folwarczek

kupię blisko stacji z gotówką 4-5 tys. Oferty nadsyłać do Administracji Kur-jera, dla P. L. 53380

Magazyn i 3 pokoje

do wynajęcia, ul. Wielka 45. Do-wiedzieć się w mag. Ed. Fecz-ka. 54295

Posady i prace.

a) Poszukiwano: **Leśnik** — inżynier z szeroką zna-nością, jumością eksploatacji i sprzedaży maszyn, zwłaszcza w czasie odstawiania od piersi i w okresie rośnięcia. Dłowa zalekowania i zapewnienia prawidłowy rozwój ciała. Bardzo pożyteczny dla starców i rekonwalescentów. Sprzedaw. we wszystkich aptekach i składach aptecznych. PARYŻ. 8, rue de la Tacherie

OGŁOSZENIA DROBNE.

Nauka i wychowanie.

A) Zakład freblowski i Kur-sy dla freblanek

Matyldy Bogusławskiej, 53 Złota 53, Warszawa, został znacznie powiększony, prowadzony podług najnowszych zasad higieny, siojł w najszerszym zakresie, ryunki, roboty ręczne, koszykarstwo. Po ukończeniu kursów świadectwa i posady. 52150

Biurowo „M. Wojewódzkiej”,

widzisz H. Kromerowa, W. Pohulanka 7, tel. 236.
Młoda francuzka, 3-letnie świadectwo z posady. Rytmowana nauczycielka, francuska konwersacja, muzyka. Niemki, dyplomowane nauczycielki i bony z sayciem. Bona-polka, doskonała świadectwo. 52240

Biurowo „Jasickiej”, Warszawa,

Włodzimierska 19. Angielska gowerneska, klubne rekomendacje; francuz młody, sporty; francuzka, masaż, muzyka; druga — młoda, wprost przybyła, muzyka; szwajcarka, wykwalifikowana francuski, angielski, muzyka; niemiecka, metoda freblowska. 52240

Lekcji lub korepetycji

poszukuje osoba z dyplomem 8 klas gimnazjum rządowego. — Adres: Staro-Cheromska 4-6.

Nauczycielka

przygotowuje ze wszystkich przedmiotów do wszystkich klas zakł. nauk. Franc. i niem. Zarzeczna 16-6. Wzdalić od 2-4. 53306

Nauczycielka, angielski,

francuski, niemiecki, rosyjski, muzyka, dyplomy. Francuzka z muzyką, druga z dobrym niemieckim. Biuro Jahołkowskiej, Jerozolimska 82, Warszawa. 44997

Potrzebny

nauczyciel elojd- i początkowych rysunków do ochrony miejskiej № 3. Rozmówić się można na miejscu, ul. Zakrzewa № 12, od g. 3-4. 54176

Szkoła Freblowska

z prywatną klasą J. Peresiew-Sol-tanowej. Z racji remontu lokalu szkolnego, Mostowa 9-19, zapłaj przyjmowane są: Skopówka 9-8, od godz. 12-2 i od 5-7. 53673

Student

Uniwer. poszukuje lekcji. Tatarska ul. 5 m. 4, Wereszczak. 54393

Kupno i sprzedaż.

Do sprzedania

duże i małe, Antokolska 16 m, Romerowej. 53607

Meble

i różne rzeczy do sprzedania. Zamkowa 5, mieszka 4, g. 10-12 i 4-6 54 63

Interesa handl. i majątk.

Do wydzierżawienia

w gub. Kowieńskiej około Krynki, 3 mile od pruskiej st. kolejowej Bajon, 4 folwarki przetrzaani 2700 dziesięcin w całości lub częściowo. Reflektanci zechcą się zgłaszać Zarząd dóbr Margrabiego Wielopolskiego — st. pocztowa Chrobora gub. Kielecka. 47729

Dzierżawy

poszukuje białko Wilna i kolei 200 do 300 dziesięcin ornej ziemi, prócz jak i pastwisk w miejscowości ludnej Łaskawe o-feruje proszę adresować Wilno, skrzyżka pocztowa № 37 centr. 54390

Folwarczek

kupię blisko stacji z gotówką 4-5 tys. Oferty nadsyłać do Administracji Kur-jera, dla P. L. 53380

Magazyn i 3 pokoje

do wynajęcia, ul. Wielka 45. Do-wiedzieć się w mag. Ed. Fecz-ka. 54295

ŁYŻKI, WIDELCE, NOŻE

i kompletne zastawy stołowe w kantynach

POLECA

JÓZEF FRAGET

Wilno, Wielka 58.

Otrzymano w dużym wyborze

Palt i Okrycia z materjałów angielskich od 18-20 rub.

Największy mag. w kraju Półn.-Zachod.

L. Załkında

Wilno, Wielka 73. 53972

LEON GODER

największy magazyn meblowy w kraju Północno-Zachodnim, resta. przeniesiony do nowego, specjalnie wybudowanego lokalu

WILNO GUB., ul. Gubernatorska d. Malawskiego.

Otrzymano w wielkim wyborze stylowe i fantazyjne lepszych zagranicznych i warszawskich majstrów, według ostatnich rysunków i modeli.

MEBLE

Jadaine sypialne gabinetowe salonowe buduarowe.

Wszystkie przedmioty do obijania mebli: jedwab, plusz, skóra, dywany, gobeliny. — **Wiedeńskie meble gięte i lustra.**

Przez magazynie stolarska — apierska-dekuracyjna PRACOWNIA. z uszanowaniem **LEON GODER.**